

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 33312**Nom:** Trastorns del desenvolupament i dificultats de l'aprenentatge**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	2	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau Psicologia	Trastorns del desenvolupament i dificultats d'aprenentatge	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

BERENGUER FORNER CARMEN

RESUM

L'objectiu principal d'aquest curs és formar els futurs psicòlegs en les habilitats necessàries per identificar, avaluar i dissenyar una intervenció per tractar problemes que puguin sorgir durant el desenvolupament i en relació amb el procés d'ensenyament i aprenentatge. Els continguts del curs s'organitzen al voltant de dues àrees principals: trastorns del desenvolupament i dificultats d'aprenentatge. La part del curs dedicada als trastorns del desenvolupament abasta els trastorns generalitzats del desenvolupament, els trastorns de la comunicació i la funció executiva, els trastorns sensoriomotors i cognitius. La part dedicada als trastorns de l'aprenentatge se centra en les dificultats específiques de l'aprenentatge en lectura, escriptura i matemàtiques. Aquest curs pretén formar els estudiants en el desenvolupament de les competències bàsiques necessàries per a una carrera professional d'èxit tant en contextos d'aprenentatge formal (com l'escola) com en contextos d'aprenentatge informal (entorn familiar, associacions, etc.). L'assignatura s'imparteix al segon curs del Grau en Psicologia durant un semestre i té una dotació de 6 crèdits.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No s'han especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

1319 - Grau Psicologia

Conèixer els principals models per a dissenyar i implantar la intervenció psicoeducativa.

Conèixer la diferent problemàtica -característiques i factors causals- que poden presentar els subjectes escolaritzats lligada al seu desenvolupament evolutiu.

Integrar la informació obtinguda en el procés d'avaluació per dissenyar un pla d'intervenció específic per als trastorns del desenvolupament i les dificultats de l'aprenentatge.

Saber analitzar necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos

Saber assessorar, tant els professors com les famílies, en l'atenció a la diversitat educativa.

Ser capaç d'identificar diferències, problemes i necessitats

Ser capaç de descriure i mesurar variables (personalitat, intel·ligència i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i conductuals.

Utilitzar enfocaments d'avaluació pertinents per a la identificació específica de les dificultats en el desenvolupament i en l'aprenentatge.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. TRASTORNS DEL DESENVOLUPAMENT

1. Trastorn de l'Espectre de l'Autisme
2. Trastorn del Desenvolupament intel·lectual (Discapacitat intel·lectual)
3. Trastorns de la Comunicació
4. Trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat
5. Trastorns relacionats amb la deficiència física i motora

2. DIFICULTATS D'APRENTATGE

6. Dificultat a la lectura (Dislèxia)
7. Dificultat en la comprensió de textos
8. Dificultats a l'escriptura i la composició escrita
9. Dificultats en el càlcul i en la resolució de problemes

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	9,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	20,00
Preparació de classes	15,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	6,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

Metodologia activa i participativa, integrant diferents metodologies instruccionals de cara a potenciar l'aprenentatge significatiu dels coneixements implicats i el desenvolupament de les competències de la matèria.

Les tècniques instruccionals bàsiques són:

1. Classes teòriques impartides pel professor en què es desenvoluparan els diferents continguts de la matèria, promovent alhora la intervenció participativa dels estudiants a través de la resolució de les qüestions que vagin sorgint al llarg de l'exposició.
2. Classes teoricopràctiques amb suport de mitjans audiovisuals, enllaços a diferents webs amb contingut relacionat amb la matèria, manuals i articles científics i altres lectures i materials.
3. Tutories programades individuals o en grup per a la supervisió de treballs pràctics, orientació i resolució de dubtes.
4. Realització d'exercicis sobre aspectes teòrics i aplicats amb materials autocontinguts.
5. Activitats individuals i grupals, participació a seminaris i activitats complementàries.

AVALUACIÓ

Elements de l'avaluació:

1. Prova Final: L'avaluació de continguts teòrics i pràctics es realitzarà mitjançant una prova final que integrarà preguntes objectives i/o d'assaig (obertes), i cobrirà tant les competències teòriques com les pràctiques.

- Nota: El 60% de la prova final és comuna en tots els grups de la matèria.
- La puntuació en la prova final supondrà el 80% de la nota final.
- Aquesta secció serà íntegrament recuperable en la 2ª Convocatòria.

2. Informes: La presentació oral i/o escrita d'informes, individualment o en grups. Representa el 10% de la nota final.

- El 50% d'aquest apartat serà recuperable en segona convocatòria mitjançant el lliurament d'un treball individual.
- La part no recuperable (0,5 punts) es refereix a les sessions de seguiment, tutories i els lliuraments parcials que es duran a terme durant el curs.

3. Activitats al llarg del curs: La realització i participació de les activitats proposades durant el curs individualment o en grups. La secció d'activitats representa el 10% de la nota final.

- El 50% d'aquest apartat serà recuperable en segona convocatòria mitjançant una prova de competències.
- La part no recuperable (0,5 punts) es refereix a la participació activa en les activitats que es duran a terme en classe.

Requisits mínims:

- Per aprovar aquesta assignatura, els estudiants han d'aconseguir almenys el 50% de les avaluacions següents: (1) Examen (2) Informe i (3) Activitats de classe. Si els estudiants suspensen un d'ells (menys del 50%), suspendran tot el curs, tant en primera com en segona convocatòria

- Es mantindrà la nota del examen i dels informes i/o les activitats NO RECUPERABLES de la primera a la segona convocatòria.

- La suma dels 3 components ha de ser igual o més alta que 5.

Matrícula d'honor:

La matrícula d'honor (Art. 17) pot ser atorgada a l'alumnat que ha obtingut una nota igual a o més alta que 9.0 en estricte ordre de nota en l'acta de qualificació. El nombre de matricules no pot excedir el 5% de l'alumnat matriculat en l'assignatura en l'any acadèmic. Aquestes condicions seran aplicades en cadascun

dels grups. En el cas d'empat en la qualificació total per al curs, s'atorgarà la matrícula d'honor al/la estudiant amb major qualificació en la prova final. En el cas de coincidència en la nota total del curs i en la nota en la prova final, s'atorgarà la matrícula d'honor al/la estudiant amb major qualificació en l'apartat d'activitats al llarg del curs.

Advertiment:

La còpia o el plagi manifest de qualsevol tasca que forme part de l'avaluació comporta la impossibilitat de superar l'assignatura, i pot suposar el sotmetiment immediat als procediments disciplinaris oportuns. Cal tenir en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'estudiant universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure de l'estudiant abstenir-se d'utilitzar, o de cooperar en la utilització, de procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat. Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons allò establert pel Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/Protocols/C83sp.pdf>

En horari de tutoria, el professor o professora pot requerir entrevistes individuals o en grup amb la finalitat de verificar el grau de participació i d'assoliment en els objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. El fet de no acceptar aquesta verificació comporta no superar la tasca o activitat en qüestió.

Sistema de qualificació:

L'avaluació de l'assignatura i la impugnació de la qualificació obtinguda estan sotmeses a allò que disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV108/2017de30demaigde2017):

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

Segons aquesta norma, la nota s'ha d'anotar en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, i s'ha d'ajustar a l'escala de qualificació següent:

- De 0 a 4,9: suspens.
- De 5 a 6,9: aprovat.
- De 7 a 8,9: notable.
- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent matrícula d'honor.

Només se sumen els diferents apartats que preveu l'avaluació quan s'hagen superat els requisits mínims establerts per a cadascun d'ells.

En l'acta de l'assignatura s'ha de fer constar la qualificació obtinguda en primera convocatòria d'acord amb les regles següents:

- Si no hi ha qualificació de l'apartat d'avaluació amb major ponderació, la qualificació és NO PRESENTAT,

amb independència de la resta.

- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest no assoleix els requisits mínims, s'hi fa constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat.

- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest supera els requisits mínims establerts, però no s'assoleixen aquests requisits en algun dels restants apartats, s'hi fa constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat pel qual no supera l'assignatura. En segona convocatòria, s'ha de procedir d'acord amb les regles següents:

Només pot haver-hi l'opció NO PRESENTAT, quan l'estudiant/a no s'haja presentat a més d'un dels apartats d'avaluació, inclòs entre aquests el de major ponderació.

- Si hi ha qualificacions en tots els apartats d'avaluació, però no s'assoleixen els requisits mínims en algun d'aquests apartats, hi ha de constar SUSPÈS i la nota en base 10 corresponent a l'apartat que no s'ha superat. Si és el cas de més d'un apartat no superat, hi ha de constar la màxima nota dins del suspens en base 10.

- Si no se supera algun dels requisits mínims i falta un apartat d'avaluació, s'hi fa constar SUSPENS i la nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat no superat.

- Si se superen dos apartats d'avaluació, i n'hi ha un tercer en el qual no s'han presentat evidències d'avaluació, s'hi fa constar SUSPENS i, com a qualificació, la mitjana de puntuacions, de les quals la part no presentada és 0,0 (màxim possible 4,9)

- Si se supera la prova de major ponderació, però falten evidències en algun dels apartats restants, s'hi fa constar SUSPÈS. Se sumen les parts i: a) si la suma és inferior a 5, s'hi fa constar aquest resultat; b) si la suma és superior a 5, s'hi fa constar 4,9.

5, s'hi fa constar 4,9.

BIBLIOGRAFIA

Referències Bàsiques

- AMERICAN PSYCHIATRIC ASSOCIATION (2022). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders. DSM-5-TR*. American Psychiatric Association Publishing. <https://doi.org/10.1176/appi.books.9780890425787>.
- GIL-LLARIO MD. (Coord.) (2024). *Trastornos del neurodesarrollo: Desde la práctica hacia la teoría*. Pirámide.
- FAJARDO, I. & MARÍN, D. (Ed.) (2025). *Handbook of Special Educational Needs*. Tirant Lo Blanch.

- MIRANDA, A., ROSELLÓ, B., BERENQUER, C. (2025). *Trastornos del aprendizaje. Características clínicas, evaluación y diagnóstico diferencial. Recomendaciones terapéuticas*. En *Psiquiatría Infantil y de la Adolescencia*, pp. 173-187; Editorial Médica Panamericana.

Referències Complementàries

- MIRANDA, A. (2011). *Manual práctico de TDAH*. Síntesis.
- SORIANO, M. (2014). *Dificultades en el aprendizaje*. TEU.
- ALCANTUD, F. (2003). *Intervención psicoeducativa en niños con trastornos generalizados del desarrollo*. Pirámide.
- ARDILA, R. (2005). *Neuropsicología de los trastornos del aprendizaje*. Aljibe.
- ARNEDO, M., BEMBIBRE, J., MONTES, A., & TRIVIÑO, M. (COORDS) (2015). *Neuropsicología Infantil: A través de casos clínicos*. Panamericana.
- CUETOS, F., SORIANO, M. y TELLO, L. (2019). *Dislexia. Ni despiste ni pereza*. La esfera de los libros.
- HALLAHAN, D.P., KAFFMAN, J.M. & PULLEN (2009). *Exceptional learners: An introduction to special education*. Pearson International.
- GIL-LLARIO, MD., BALLESTER-ARNAL, R., CABALLERO-GASCÓN, L. y ESCALERA, C. (2019). *Saludiversex. Programa de Educación afectivo-sexual para adultos con diversidad funcional intelectual*. Pirámide.

t;Calibri",sans-serif;font-size:11.0pt;"> Pirámide.>